

HE 2/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

**Sosiaali- ja terveysvaliokunta etäkuuleminen
Etelä-Savon hyvinvointialue
Konsernipalvelujen toimialajohtaja Sami Sipilä
18.3.2026 klo 9.30**

Keskeiset havainnot ja esitykset

1. Muutosten tavoitteet ja vaikutukset

- Kilpailun lisääminen ja julkisen sektorin kustannustehokkuus ovat kannatettavia tavoitteita, mutta keinot eivät tue niiden saavuttamista. Vaikutukset ovat hyvinvointialueelle päinvastaisia.

2. Sidosyksiköiden 10 %:n omistusvaatimus

- Ei perustu EU-lainsäädäntöön.
- 10 %:n vähimmäisomistusvaatimus **pirstoo toimivat rakenteet, lisää hallinnollisia kustannuksia ja vaarantaa potilasturvallisuuden ja huoltovarmuuden.**
- **10 %:n omistusvaatimuksesta tulee luopua kokonaan tai laskea se yhteen (1) prosenttiin.**
- Jos uudistus etenee, **valtion tulee korvata muutuskustannukset hyvinvointialueille hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti.**

3. Kriittiset ICT- ja laboratoriopalvelut

- Terveystieteiden toiminta on täysin riippuvaista saumattomasta ICT-yhteydestä hoitoyksikön ja laboratorion välillä.
- Lakiluonnos repisi tämän infrastruktuurin kahtia. Se lisäisi integraatiohäiriöiden riskiä ja heikentäisi huoltovarmuutta. **Vaikutukset kyberturvallisuuteen olisivat nykyiset uhkakuvat huomioiden kestämättömät** - kuten hallituksen esityksessäkin todetaan.

Keskeiset havainnot ja esitykset

4. Siirtymäaikojen pidentäminen

- Siirtymäajat ovat täysin riittämättömiä verrattuna ICT-palvelujen, integraatioiden ja kriittisten järjestelmien purku- ja uudelleenrakennusurakkaan.
- Kriittisille järjestelmille suositellaan **3–5 vuoden siirtymäaikaa** palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi.

5. Eloisan muutosesitykset

- Vähimmäisomistusvaatimuksesta (10 %) luovutaan kokonaan tai se lasketaan yhteen (1) prosenttiin.
- Vaihtoehtoisesti sidosyksiköiden ulosmyyntirajat palautetaan EU-lainsäädännön mukaiselle 20 %:n tasolle.
- Tai vähintäänkin **kriittinen sote-ICT-infrastrukturi ja laboratoriopalvelut rajataan omistussuosusvaatimuksen ulkopuolelle** huoltovarmuuden ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi.